

Q.P. Code :20756

[Time: 2 ½]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.

Q.1 Define Archaeology and explain its relations with History and other sciences.

OR

Discuss the various methods of exploration.

Q.2 Explain the political and administrative importance of eulogistic inscriptions.

OR

Trace the evolution of Sharda and Nagari scripts.

Q.3 Describe the various phases of the development of Indian Numismatics

OR

Examine the contribution of Numismatics to the study of Indian History.

Q.4 Explain the meaning and scope of Heritage Tourism.

OR

Highlight the important monuments in the fort of Daulatabad.

Q.5 Write short notes on any two of the following:-

- a) C-14 method
- b) Aims of Indian Epigraphy
- c) Punch marked coins
- d) Vasai fort

*****

Q.P. Code :20756

[वेळ: २ ½ तास]

[गुण:७५]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: १) सर्व प्रश्न अनिर्वाय आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ पुरातत्वशास्त्राची व्याख्या लिहून त्याचे इतिहास आणि इतर शास्त्रांशी असणारे संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

समन्वेषणाच्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.

प्र.२ प्रशस्ती आलेखांचे राजकीय आणि प्रशासकीय महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

शारदा आणि देवनागरी लिपींच्या उत्क्रांतिचा आढावा घ्या.

प्र.३ भारतीय नाणकशास्त्राच्या विकासातील विविध टप्प्यांचे वर्णन करा.

किंवा

भारतीय इतिहासाच्या अभ्यासातील नाणकशास्त्राच्या योगदानाचे परीक्षण करा.

प्र.४ वारसा पर्यटनाचा अर्थ आणि व्याप्ती विशद करा.

किंवा

किल्ले दौलताबाद येथील महत्वाच्या स्मारक स्थळांवर प्रकाश टाका.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

अ) कार्बन १४ कालमापन पद्धत

ब) भारतीय पुराभिलेखशास्त्राची उद्दिष्ट्ये

क) आहत नाणी

ड) वसईचा किल्ला

*****